

ת"פ 41217/12/13 - המאשימה, מדינת ישראל נגד הנאשם, מרדכי קנאפו

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

15.11.2015

ת"פ 41217-12-13 מדינת ישראל נ' קנאפו

לפני כבוד השופטת יהודית אמסטרדם

המאשימה	מדינת ישראל
נ ג ד	ע"י עו"ד ארז ריכטנברג
הנאשם	מרדכי קנאפו
	ע"י ב"כ עו"ד מירב בן-שבת

הכרעת דין

א) פתח דבר

1. כתב האישום מייחס לנאשם עבירה של חבלה בכוונה מחמירה לפי סעיף 329(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין").

בכתב האישום נטען כי ביום 3.12.2013, בסמוך לשעה 20³⁰, ברח' מעפילי אגוז בתל-אביב, קטין יליד 1998 (להלן: המתלונן) וידידו ע' צ' תקפו את הנאשם על רקע סכסוך קודם, בכך שבעטו בבטנו (להלן: "האירוע בגינה").

כחצי שעה לאחר מכן הגיעו הנאשם ואחרים לכיכר הרב פרדס ברח' אחד העם ברמת-גן והמתלונן ואחרים הגיעו אף הם למקום.

המתלונן תקף שם את הנאשם בכך שבעט בבטנו, ובעקבות בעיטתו החליק המתלונן ונפל ארצה.

הנאשם אחז במפתח בין אצבעותיו, איגרף את ידו וחבט בעוצמה בראשו של המתלונן כשהוא נועץ את המפתח בראשו בכוונה לגרום לחבלה חמורה (להלן: האירוע בכיכר).

כתוצאה ממעשי הנאשם נגרמה למתלונן חבלה חמורה. המפתח חדר לאזור הפריאטלי הימני בגולגולתו דרך עצם פריאטלית. הוא פונה לבית חולים ונזקק לניתוח. במהלך הניתוח נמצאה דורה (שכבה מקרומי המוח) קרועה. לאחר הניתוח היה המתלונן מאושפז חמישה ימים.

(ב) גדר המחלוקת

2. בתגובתו הראשונית לכתב האישום כפר הנאשם בנטען נגדו בכתב האישום, למעט תקיפתו ע"י המתלון ואחרים. עוד טען הנאשם כי הותקף ע"י המתלון ואחיותיו שהשתמשו באלות. הנאשם הכחיש כי החזיק במפתח בין אצבעותיו וכי חבט בראשו של המתלון, וכי הוא אשר גרם למתלון לחבלה חמורה. הנאשם הודה כי עפ"י התעודה הרפואית ת/8 אכן נגרמה למתלון חבלה חמורה אלא שלטענתו, זו לא נבעה ממעשיו.

באת- כוחו ציינה בסיכומי ההגנה כי העובדה שהנאשם כפר בביהמ"ש היא "פרי תוצאה של ייעוץ משפטי בהתאם לחומר הראיות הבעייתי שעמד בפני הח"מ" (סיפא עמ' 3 לסיכומי ההגנה).

במילים אחרות: כל עוד סברה ההגנה שניתן לחלץ את הנאשם מהאישום אם יעמוד בכפירתו והעדים יהיו עוינים לתביעה- בחרה בדרך זו, אך כששמעה את עדי התביעה והודעות העדים הוגשו כראיות לאחר הכרזתם כ"עדים עוינים" הבינו הנאשם ובאת-כוחו כי ברור לכל שהנאשם חבט בראשו של המתלון כשהוא אוחז בצרור המפתחות.

בתום פרשת התביעה הודיע הנאשם כי הוא מצמצם את יריעת המחלוקת ואינו חולק עוד על תיאורי עיקר העובדות בכתב האישום. הוא הודה בכך שהכה באגרופו בראשו של המתלון כשהוא מחזיק בכף ידו במפתחות. לשיטתו, לא התקיים בו היסוד הנפשי הנדרש בכל הנוגע לכוונה לגרום למתלון חבלה חמורה.

הנאשם אף טען לעובדות נוספות המבססות לטענתו את הסייג לאחריות פלילית שעניינו "הגנה עצמית", כאמור בסעיף 34 לחוק העונשין, בציינו, שהמעשה נדרש כדי להגן על עצמו ועל אחותו, שהותקפה גם היא באותה עת.

3. לאור עמדתו הראשונית של הנאשם וכפירתו בהחזקת המפתח והכאת המתלון בראשו זימנה התביעה עדים רבים. חלק ניכר אפוא מהעדויות נסוב אודות נקודות שבתום פרשת התביעה כבר לא היו שנויות במחלוקת.

(ג) התשתית הראייתית שהוצגה בפני בית המשפט

פרשת התביעה

עדויות של ע'צ'

4. ע' צ' (עת/1) - חברו בן ה-16 של המתלון, הכחיש שנטל חלק מרכזי בכל הקורות שקדמו לאירוע בכיכר.

בעדותו בבית המשפט הוא תיאר סכסוך שקדם לאירועים נשוא כתב האישום, בינו ובין קטין אחר, ידידו י' ח', לאחר שזה החל לצאת עם חברתו לשעבר, א' ק'.

לדבריו, בתאריך 2.12.13, יום לפני האירוע בכיכר, הוא הגיע אל הכיכר עם המתלון והם השתתפו בתגרה המונית שהוגדרה על ידו: "כולם נגד כולם", אך טען שאינו זוכר את שמות האנשים שנטלו חלק באירוע (28.9.2014, עמ' 26, ש' 2-6).

בסופו של דבר, הוא הזכיר את שמותיהם של שלומי (אשכנזי) ומוטי (הנאשם). העד ציין מיזמתו כי לנאשם "לא היה [...]" חלק גדול במכות, כאילו הוא רק היה בצד [...] הוא דחף את[המתלון] כאילו ללכת הביתה" (שם, ש' 24-28).

ע' צ' עומת עם דברים שמסר בחקירתו במשטרה לפיהם במהלך התגרה הכה שלומי אשכנזי את המתלון באמצעות קסדה. העד ניסה לטעון תחילה כי אינו זוכר את פרטי האירוע, ובהמשך סירב לאשר את נכונות הדברים שמסר בחקירתו מאחר שלדבריו התוקף חבש קסדה על ראשו.

בסופו של דבר, הוא אישר כי אכן המתלון הותקף בקסדה (שם, עמ' 31, ש' 13-20).

עוד עלה מחקירתו במשטרה כי במהלך האירוע בתאריך 2.12.13 סטר הנאשם למתלון, סטירה שהוגדרה על ידו כ"פצצה".

בבית המשפט ביקש העד לחזור בו מדברים אלה וטען, כי "מוטי הביא לו [למתלון] כאפה[...] אבל לא פצצה כמו שזה כתוב[...] ", תוך כדי שהוא מניח את ידו על צווארו לשם הדגמה (שם, עמ' 32, ש' 5-8; כן ראו עמ' 36, ש' 31).

יצוין, כי העד עזב את ביהמ"ש במהלך מתן עדותו (בתאריך 15.9.2014), הוצא נגדו צו הבאה, והוא השלים את עדותו בבית המשפט שבועיים לאחר מכן.

נוכח סתירות שעלו במהלך עדותו של ע' צ' בין הדברים שמסר במשטרה ובין הדברים שמסר בעדותו בבית המשפט, הכריז עליו בית המשפט כי הוא "עד עוין", וחמש ההודעות שמסר במשטרה- הוגשו כראיות.

5. באשר לאירוע בגינה, העד אישר כי הגיע למקום בלוויית המתלון כדי "לסגור חשבון" עם שלומי אשכנזי.

לדברי ע' צ', המתלון הכה את שלומי, וזה בתגובה התקשר לנאשם על מנת שיבוא לסייע לו. במהלך פרק זמן זה הלך ע' צ' לעברו של י' ח' כדי להכותו, ולאחר שעשה זאתשב לגינה.

בהמשך הגיע הנאשם למקום כשהוא רכוב על אופנועו. כאשר ירד מהאופנוע בעטו בו המתלון וע' צ' הסביר זאת כלשונו:

"[...] הוא ירד כזה בפוזה ובעטנו בו. והוא לא הגיב לנו[...] הוא ירד מהאופנוע כזה, ואז כאילו בעטנו בו. לא בא באיזה לעשות לנו משהו" (28.9.14, עמ' 43, ש' 3).

בחקירתו במשטרה ציין ע.צ. כי מיד לאחר שבעטו בנאשם, הלה אמר להם שישארו במקום, משום שבכוונתו לקרוא לאחרים ולהכותם בחזרה (ת/14ג, גיליון 2, ש' 28-29). לדברי ע' צ', כרבע שעה לאחר שעזבו את הגינה, התקשר אליו הנאשם וקילל אותו. בתגובה פנה ע' צ' לדודו - ולדיסלב יונתנוב בן ה-37, בבקשה שינסה להרגיע את הניצים (שם, ש' 29-31).

6. ע' צ' אישר כי ביום האירוע בכיכר הגיע לכיכר הרב פרדס עם המתלונן ושתי אחיותיו ברכבה של אחת האחיות.

בחקירתו במשטרה מסר כי הם באו למקום אחרי שהנאשם התקשר לאחת מאחיותיו של המתלונן והורה להם לבוא (28.9.14, עמ' 4, ש' 120-122). לדבריו, עם בואם לכיכר הוא הבחין בדודו המשוחר עם הנאשם. כשהגיעו למקום אחיותיו של המתלונן פרצה תגרה בין ובין אחותו של הנאשם.

העד אישר שכאשר הבחין המתלונן במתרחש הוא יצא מהרכב ומיהר לכיוון הנאשם. הוא התכוון לבעוט בראשו, אלא שאז החליק ונפל על הרצפה.

עוד לדברי העד, המתלונן אחז בידו אלה שעה שהתקרב לנאשם (שם, ש' 123-124). מדבריו עלה, כי הבחין גם באחת מאחיותיו של המתלונן אוחזת באלה, אך הוא לא ראה אם היא השתמשה בה (שם, עמ' 5, ש' 127-128).

בבית המשפט חזר בו ע' צ' מהודעתו במשטרה לפיה, הוא ראה את הנאשם לוקח את המפתח ונועץ אותו בראשו של המתלונן, וטען:

"אף אחד לא יכל לראות מי עשה את זה באמת. זה היה חושך. זה, שתי שניות ול[מתלונן] יש מפתח בראש" (28.9.14, עמ' 48, ש' 9).

במהלך חקירתו הנגדית, הוא נשאל אם שוחח עם עדים אחרים על שאירע, והשיב בשלילה (שם, עמ' 51, ש' 9-12). עוד סיפר, כי מאז האירוע הוא ניתק את הקשר עם דודו (שם, עמ' 52, ש' 1-4).

7. ע' צ' אישר כי באירוע שאירע ביום 2.12.13 לא נקט הנאשם אלימות. למעשה, העיד, הלה ביקש להגן על המתלונן כאשר הדף אותו בצווארו כאומר "לך הביתה". לדברי העד, האקט נעשה כדי שהמתלונן "לא יקבל מכות" (שם, עמ' 53, ש' 21-23).

ע' צ' חזר ואישר כי המתלונן בעט בנאשם "[...] בגלל שהוא בא בפזזה [...]", ושהנאשם מצדו לא נהג כלפיהם באלימות, אך אמר כי "ביא אנשים" (שם, עמ' 54, ש' 2-4, 11-13).

8. ע' צ' אישר שבאירוע בכיכר, כאשר הגיע עם המתלונן ואחיותיו לכיכר, הוא הבחין בדודו עושה "סולחה" עם הנאשם (שם, עמ' 55, ש' 10-11).

ברם, אחיותיו של המתלונן יצאו מהרכב ולאחר מכן, משפרצה במקום מהומה, יצא גם המתלונן ובידו אלה מברזל (שם,

עמ' 58, ש' 21-24). לדברי ע' צ', דודו לקח את האלה מהמתלון, ובהמשך נטלה אחת מאחיותיו את האלה מהדוד (שם, עמ' 59, ש' 24-26). לדברי ע.צ. הוא לא הבחין באחותו של המתלון משתמשת באלה, אך הוסיף כי שתי אחיותיו של המתלון תקפו את הנאשם ואת אחותו (שם, עמ' 59-60).

העד ע.צ. גילה עוינות וסירב להשיב בתחילה בחקירתו במשטרה לחלק מהשאלות, לרבות מתן שמו של דודו אותו הוא הזעיק לכיכר. בחקירתו במשטרה הוא הסביר סירובו להשיב בכך ש"אני לא הולך לפתוח על אף אחד" (ת/14ב עמ' 1 ש' 15-19 ועמ' 2 ש' 20-21). רק בהודעתו השלישית הוא החל ליתן גרסת אמת, ובהודעתו הרביעית (ת/14ד) הוא הדגים כיצד החזיק הנאשם את המפתח בין אצבעותיו.

עדות של המתלון י.ח.

9. המתלון (עת/2) סיפר בבית המשפט כי לאירוע בגינה ולאירוע בכיכר קדמה תגרה, שאלה הוא הגיע כדי"ל לריב מכות". וכן: "חברים שלי באו לריב מכות", המתלון הסביר כי התערב בריב לא-לו בשל חברותו עם ע' צ', כלשונו: "הוא חבר שלי. מה זה למה? [...] התנדבתי". וכן: "הוא פשוט בא לי ואמר לי לבוא לריב. [...] ואני התנדבתי. אמרתי בכיף" (15.9.14, עמ' 33-35).

על האירוע בגינה סיפר המתלון כי בא למקום בלוויית אחיותיו, ואלו נשארו ברכבן. הוא הגיע לגינת הרב פרדס שם היו בה כ- 10-15 אנשים, בצינו: "לא יודע עם מי באתי לריב. אני לא מכיר אף אחד" (שם, עמ' 36, ש' 11).

הוא הסביר את בואו בכך ש"אם חבר, חבר רב[...] ואם הוא מבקש עזרה אז אני חייב לעזור לו" (שם, עמ' 38, ש' 12-17).

10. המתלון התבקש לזהות את הנאשם, אך כאשר הצביע עליו בא-כוח המאשימה אמר שזהותו של הנאשם אינה ידועה לו, וזו "פעם ראשונה שאני רואה אותו" (שם, עמ' 36, ש' 13-16).

לשאלה שהופנתה אליו בחקירתו הנגדית, אם הוא זוכר את הנאשם כמי שהיה מעורב באירוע שבו, לדברי חברו ע' צ', הם התקוטטו עם שלומי אשכנזי יום לפני האירוע בגינה, הוא השיב בשלילה, באמרו: "מאף אחד מהמקרים אני לא זוכר" (שם, עמ' 92, ש' 5).

11. בחקירתו הראשית התבקש המתלון להסביר מה גרם לו לרדת בריצה מהרכב (בו ישב עם אחיותיו) ולהצטרף לאירוע בכיכר. והוא השיב: "אני רואה את האחות שלי מדברת אליה עם ידיים. זה מספיק לי. [...] כאילו עצבני[...] ", בלוויית הדגמה של נפנוף הידיים אנה ואנה (שם, עמ' 44, ש' 25). בהמשך (שם, עמ' 46-47) עומת עם דברים אשר מסר בחקירתו, שמהם עלה, כי אחת מאחיותיו התקשרה אליו והורתה לו להגיע למקום עם ע' צ'.

המתלון השיב, כי בחקירה מאוחרת יותר מסר גרסה הזזה לזו שמסר בבית המשפט והוא עומד עליה. הוא עומת עם עדותו במשטרה לפיה, אחותו הזהירה אותו עובר לדקירה, כי מאן דהוא רץ לעברו, ובתגובה הוא בעט בפניו של התוקף.

המתלונן הודה כי שיקר בחקירתו (ת/12ג) בהקשר זה (15.9.14, עמ' 58, ש' 29-20), ועמד על הדברים שמסר בבית המשפט, באמרו: "לא שהתקוטטתי, הבאתי בעיטה ונפילתי ונדקרת. וזהו. זה לא היה התקוטטות" (שם, עמ' 60, ש' 19).

בתארו את האירוע בכיכר העיד המתלונן כי הוא יצא מהרכב והתחיל "[...] לריב מכות" (שם, עמ' 53, ש' 4), ואז התקרב לעברו מישהו שפניו מכוסות חלקית ב"חם צוואר" (שם, עמ' 48-49) ו"[...] איתו זה כאילו התחיל". בשלב זה "[...] אני לא יודע עם מי רבתי [...], רבתי עם הרבה אנשים. [...] זה היה בעיטה. [...] בהתחלה הוא בי ואז אני בו. [...]" החלקתי. [...] ואלי רצו איזה 30 איש. 30, לא, 15, אני יודע כמה. וכשאתי קם אני קולט שיש לי מפתח בראש. פשוט מאוד" (שם, עמ' 53-54).

12. באשר לאמיתות דבריו בהודעותיו במשטרה ציין המתלונן: "היו דברים שאמרתי לא, לא אמיתי, והיו דברים שאמרתי אמיתי. אני ילד. כל ילד, כל בן אדם עושה טעויות בחיים שלו. כאילו אתה יותר מבוגר ממני, אתה שיקרת פעם אחת בחיים שלך] ולא פעם אחת. אותו דבר" (שם, עמ' 88, ש' 4-6).

בשל סתירות מהותיות בין דברים שמסר המתלונן בחקירותיו במשטרה ובין עדותו בבית המשפט, הוכרז המתלונן כ"עד עוין" וארבע הודעותיו (ת/12א-ד) הוצגו בפני ביהמ"ש כראיות.

13. בחקירתו הנגדית הכחיש המתלונן כי הגיע לאירוע בכיכר בריצה כשבכוונתו לבעוט בנאשם (15.9.14, עמ' 92, ש' 16). בהמשך סיפר כי "מישהו" התקרב אליו כשפניו מכוסות ב"חם צוואר" ובתגובה לאיום "[...] בעטתי והחלקתי" [...] היה איזה משהו על הרצפה. החלקתי ולא פגעתי בו אפילו נראה לי, כבר החלקתי, דקרו אותי וזהו" (שם, עמ' 93, ש' 12-13).

הוא עומת עם דברים שמסר בחקירתו במשטרה, לפיהם הוא נדקר בעת שפנה לעזוב את המקום עם אחיותיו (ת/12ב, גיליון 1, ש' 7-8), והמתלונן שב וציין כי נדקר לאחר שביקש לבעוט בדוקר ומעד. הוא נפל על הקרקע כשברך ימין כפופה וברך שמאל על-גבי הרצפה (15.9.14, עמ' 94, ש' 12-21; עמ' 95, ש' 12).

המתלונן הכחיש כי הוא ואחיותיו השתמשו באלות במהלך הקטטה, והוסיף:

"מגיל צעיר אני מתאמן. [...] באגרופי. [...] אין לי סיבה להחזיק אלה ביד. למה שאני אחזיק את האלה הזאת ביד?" (שם, עמ' 93, ש' 27-31).

המתלונן כאמור, גילה עוינות כלפי התביעה טען בעדותו כי "הנאשם לא היה שם בכלל (עמ' 71 שו' 4-5), ברם כאשר שוחח עם חברתו א.ק. (ת/11) הוא דיבר על נקמתו בנאשם "מוטי המתוק הולך להיות בכיסא גלגלים... הוא לא יודע למי הוא הכניס את המפתח..." (ת/11 עמ' 1). על אף הכחשתו שיחה זו בבית המשפט, הוא הודה בחקירתו בתאריך 16.12.13 (ת/12ד) בניהול שיחה זו.

עדויות של מ' ר'

14. מ' ר'(ע/ת4), היה בן זוגה של אחות הנאשם במועד האירוע.

העד תיאר בבית המשפט את השתלשלות העניינים, והסביר, כי על אף ששהה בשתי זירות האירוע, הוא היה עד רק לחלקים מהאירועים.

בהתייחסו לאירוע בכיכר הוא ציין: "הדודים של [המתלונן] באו לדבר איתו [עם הנאשם]. [...] האחיות של [המתלונן] גם באו. מוטי כאילו בא לסגור את העניין לדבר איתם, [המתלונן] בא יצא מהאוטו, הוא יצא לכיוון מוטי, בא נתן בעיטה למוטי בעיטה ברגל, וממה שהבנתי מוטי, לא ראיתי מפתח, ממה שהבנתי מוטי הביא לו מכה בראש, ואז התחיל שם בלגאן. [...] אני הייתי עסוק בלהפריד. [...] אחיות של [המתלונן] קפצו על מוטי, והייתי עסוק בלהפריד ביניהם" (28.9.14, עמ' 93-94).

בחקירתו הנגדית הבהיר מ' ר' כי בעת שדודיו של ע' צ' שוחחו עם הנאשם "הכול היה רגוע" (שם, עמ' 99, ש' 8-1) אך כאשר הגיעו למקום אחיותיו של המתלונן "[...] אחת מהן התחילה לתקוף את מוטי", אשר מצדו "[...] לא עשה כלום. [...] הוא שתק" (שם, ש' 12-14). העד הוסיף כי "אחת מהן הייתה עם אלה ביד ואחת מהן נראה לי הייתה עם סכין כי אני שמעתי קלאץ' של סכין" (שם, ש' 21-22).

עוד ציין בהקשר זה, כי במהלך האירוע נשברה האלה השחורה שבה אחזה אחותו של המתלונן (שם, עמ' 100, ש' 11-1). מ' ר' ציין כי לא ראה את אחותו של המתלונן מכה את הנאשם באמצעות האלה, אך ראה את האחיות של המתלונן כש"[...] הן בעטו בה [באחותו של הנאשם], התחילו למשוך לה בשיער, גם מוטי אותו דבר, התחילו להוריד לו סטירות בעטו בו. [...] ומוטי עדיין לא החזיר. מוטי שתק" (שם, ש' 25-30).

בהמשך תיאר כי הנאשם הותקף בידי אחיותיו של המתלונן "באגרסיביות. [...] בעיטות, בוקסים, נותנים סטירות" (שם, עמ' 101, ש' 15-19).

כלשונו: "הוציאו את [המתלונן], מוטי בא לדבר עם [המתלונן], מוטי לא השתמש בשום כוח, הוא בא לדבר איתו, [המתלונן] בא אליו, הוריד לו בעיטה לרגל, הוריד לו בעיטה [...]" (שם, ש' 23-27).

כאשר נשאל מי היו "התוקפים העיקריים" באירוע בכיכר, השיב מ' ר': "אחיות של [המתלונן]. [...] אחת מהן] הוציאה את האלה, זה אני ראיתי, ראיתי שיש ביד לאחת מהן] אלה [...]" (שם, עמ' 110, ש' 4-12).

בשלב זה, לדברי מ' ר', הפרידו דודו של ע' צ' וחברו בין הניצים בכך שהרחיקו את אחיותיו של המתלונן מהנאשם ומאחותו.

15. בחקירותיו במשטרה ציין העד מ.ר כי שמע את הנאשם מתקשר למתלונן ודורש בשלומו וכן מבקש ממנו להשיב לו את המפתח (ת/15, גיליון 2, ש' 30-41 וכן עמ' 95 ש' 31) לדבריו, אחותו של הנאשם התבקשה על ידו לחזור

לרכב ולחפש אחר חפצים, והיא איתרה 6 מפתחות מתוך 7 המפתחות שהיו ברשותו. העד חזר בו מדבריו אלו בעדותו בביהמ"ש והוכרז אף הוא "עד עוין". הודעותיו ת/15 א'-ג' הוגשו כראיות.

עדות של דור נבון

16. דור נבון(ע/3) (להלן: דור), הינו חברו של הנאשם. בעדותו בביהמ"ש הוא תיאר את השתלשלות האירועים כלשונו:

"ביום האירוע לפי מה שהבנתי [המתלון] וזה, ומוטי, [...] היה סכסוך ביניהם, ו[ע' צ'] גם כן היה מעורב[...]. [ע' צ'] הביא שני אנשים מבוגרים שבאו לדבר עם מוטי, לראות שהכול ייגמר כמו שצריך[...]. הם דיברו עם מוטי, ואחרי זה [המתלון] הגיע, לא, אחרי זה שתי בחורות רוסיות הגיעו למוטי, קפצו עליו, התחילו להרביץ לו, מוטי לא הגיב. ואחרי זה [המתלון] יצא, בא לבעוט בו, ומוטי הביא לו בוקס" (28.9.14, עמ' 66, ש' 11-25).

בהמשך ציין כי הנאשם נתן "בוקס" למתלון שעה שהלה "[...] היה בתנועה ליפול" (שם, עמ' 74, ש' 10, 25).

העד חזר על דברים אלה בצינו כי "[...] כשמוטי דיבר עם שני הבחורים המבוגרים שהיו שם המצב היה רגוע". המהומה החלה "כש[המתלון] בא להביא בעיטה למוטי", אבל קודם לכן "[...] באו שתי בחורות רוסיות להרביץ למוטי. [...] הבנתי אחרי זה שהן קשורות ל[מתלון]" (שם, עמ' 78, ש' 20-29). לטענתו, הנאשם ניסה "להגן על עצמו". הוא אישר את האמור בהודעתו: "[...] אחות של מוטי[...]" באה להזיז אותן, מוטי לא מרים ידיים על בחורות, [אחותו של הנאשם] משכה את הבנות הרוסיות[...]" (שם, עמ' 79, ש' 16-19).

לדברי דור, המתלון הגיע בריצה, נכנס לכיכר, קפץ על הנאשם ונתן לו "בוקס" (שם, עמ' 80, ש' 4-5).

עוד הוסיף כי אחת מאחיותיו של המתלון הרביצה עם אלה (שם, עמ' 82, ש' 27) ומי שהיה דומיננטי ביותר במהלך האירוע היה: "לחלוטין הצד של [המתלון]" (שם, עמ' 88, ש' 22).

העד מסר בעדותו כי ראה את הנאשם משחק בצרור המפתחות ולאחר מכן מכה באגרופו בראשו של הקטין שזעק מכאב (עמ' 66 ש' 25-31 ועמ' 73 ש' 26 עד עמ' 74 ש' 10). כמו כן שמע את הנאשם מודה בביצוע המעשה (עמ' 72 ש' 12).

עדות של שושנה קנאפו

17. אמו של הנאשם - שושנה קנאפו (ע/5) מסרה בעדותה כי ביום האירוע שב בנה - הנאשם לביתו, כשחולצתו קרועה (שם, עמ' 119, ש' 15-16). לדבריה, הלה התקשה לעמוד על רגליו, ועל גופו היו שריטות וחבלות רבות (שם, עמ' 116, ש' 28-31). בהמשך נדרשה גם לחבלות שראתה על גופה של בתה שהייתה מעורבת בקטטה, אך נחשפה לחבלות אלו רק בתחנת המשטרה, משום שבתה ביקשה להסתיר מפניה. האם סיפרה כי ראשה של בתה היה נפוח,

ועל אחת מכתפיה היה שטף דם (שם, עמ' 120-119).

עדוּתה של א.ק.

18. א' ק' (ע/ת 6), הייתה חברתו לשעבר בת ה-16 וחצי של ע' צ'. היא מסרה בעדותה בבית המשפט כי בתאריך 3.12.13 התקשר ע' צ' לחברו דאז, י' ח', ואיים עליו כלשונה: "[...] תבוא אם יש לך אומץ" (שם, עמ' 125, ש' 2).

לדבריה, הרקע לאיומים היה קושי של ע' צ' להשלים עם הזוגיות שהחלה להתפתח בינה לבין י' ח'. בעת שפגשו בע' צ' פרצה קטטה בין האחרון ובין י' ח', והיא נמלטה מהמקום עם י' ח' ועם צעירים נוספים שהיו שם.

בעוד לדבריה, לאחר שנמלטו מהמקום, הם החליטו לשוב לכיכר: "[...] כי רצינו לסגור את העסק הזה, לא רצינו מכות לא כלום, רצינו לסגור את זה בטוב" (שם, עמ' 127, ש' 25-26).

בהגיעם לכיכר הבחינה א' ק' בנאשם כשהוא משוחח עם דודו של ע' צ'. הדוד ביקש לפשר בין הנאשם ובין ע' צ' לאחר שאחינו בעט בנאשם קודם לכן. בהמשך הוסיפה: "נראה לי [ע' צ'] ישב בתוך האוטו עם ה[מתלונן], ולא, אמרו להם לא לצאת יעני שיסגרו את זה עם דוד שלו. [...] אני לא ראיתי כאילו מי קפץ על מי" (שם, עמ' 133, ש' 16-17).

עוד סיפרה כי הותקפה בידי אחת מאחיותיו של המתלונן - זו תפסה אותה בשער ו"העיפה" אותה. כאשר נשאלה מדוע הותקפה, השיבה א' ק' "כי עמדתי לידה כזה רציתי לתקוף אותה בהתחלה, אבל כזה כשהסתכלתי עליה וראיתי את הגובה שלה נבהלתי, ואז היא תפסה אותי בשערות כי הייתי לידה כבר" (שם, ש' 30-32).

מאוחר יותר סיפרה כי הבחינה באחותו של המתלונן אדל מכה את הנאשם באמצעות אלה, וציינה, כי היא סבורה שהשתמשה באלה גם כאשר הכתה את אחותו, "כי [האחות] באה להגן על מוטי ומוטי בכלל לא רצה, לא רצה לגעת בבנות כאילו כי הוא, מה אני אגע בבנות כאילו" (שם, עמ' 134, ש' 14-15).

לדברי א' ק' המהומה פרצה "מהצד של [המתלונן]. [...] הם יצאו מהאוטו, אמרו להם לא לצאת והם יצאו" (שם, עמ' 135, ש' 16-18), ובהמשך הוסיפה: "אני לא מבינה איך עשו מכריסטינה [אחותו של המתלונן] רק עדה. כריסטינה השתתפה חלק מהסיפור הזה" (שם, עמ' 139, ש' 7-8).

עדוּתה של קריסטינה חייטוב

19. קריסטינה חייטוב (ע/ת 7) (להלן: קריסטינה), אחותו בת ה-23 של המתלונן, סיפרה בבית המשפט (שם, עמ' 149, ש' 1-9) כי עובר לאירועים המתוארים בכתב האישום סיפר לה אחיה - המתלונן שהוא הותקף בקסדות על ידי מבוגרים ממנו.

קריסטינה ביקשה ממנו לקבוע פגישה עם תוקפיו, וכך נעשה. למפגש הצטרפה אחות נוספת וכן חברו של המתלונן - ע' צ'. לדבריה, כאשר הגיעו לגינה התחוויר לה כי טוענים נגד אחיה שהתחיל עם אחותו של הנאשם. בבירור שערכה, שניהם

הכחישו: אחיה ואחות הנאשם. מכאן הגיעה למסקנה שאחיה הוכה בתואנת שווא (שם, עמ' 143). זמן קצר לאחר מכן המתלונן וע' צ' חזרו בריצה למקום שבו לדברי המתלונן הוא הותקף. אחיותיו של המתלונן צעדו אף הן לאותו כיוון (שם, עמ' 143-144).

לדברי קריסטינה, בהגיען למקום היא הבחינה בנאשם, באחותו ובאנשים נוספים. אז פנתה לאחיה ואמרה לו להתלוות אליהן ולשוב לביתם. עם שובם לאזור ביתם סיפרה קריסטינה כי:

[...] "התחילו טלפונים מאחי אדל [כך במקור], שהנאשם הציג את עצמו שהוא מוטי, והוא רוצה את אחי ותביא[ני] לי את אחי ואני רוצה את אחי, יא זונה, יא שרמוטה, והרבה קללות בדרך. אחותי אמרה לו בלי מכות בלי שום דבר לא צריך לריב איתו, אתה יותר גדול ממנו, כאילו, אתם לא אותו גיל, הוא לא בגיל שלו בכלל. אז אחותי אמרה לי, ואני, כאילו אמרנו בוא נלך, בוא נלך עוד הפעם כאילו מה יהיה, מה, אם הוא יהיה לבד הוא ירביץ לו, פעם אחרת שהוא יילך היו יכולים לדקור אותו והוא היה מת בכלל ואף אחד לא היה מציל אותו, מזל שאני הייתי שם.

(שם, עמ' 144, ש' 15-24)

בהמשך סיפרה כי ע' צ' אמר שדודיו יגיעו למקום ו"[...] ישמרו עלינו שלא יהיה איזה משהו רציני[...]" (שם, עמ' 145, ש' 2-5).

לדברי קריסטינה, היא ביקשה לשוחח עם הנאשם, ועמדה ליד דודיו של ע' צ', כשלפתע הגיעה למקום "הילדה הזאת" - נ' ק', כפי שהבהירה מיד - ומשכה בשערה. יתר הנוכחים במקום אחזו בקריסטינה ומנעו ממנה להגיב. כאשר הבחין אחיה המתלונן במתרחש הוא מיהר להגיע למקום, וכשקפץ מהחומה החליק ומעד (שם, ש' 19-29).

קריסטינה הכחישה כי אחזה באלה, וטענה כי היא לא הבחינה כלל באלות בזירת האירוע (שם, עמ' 147, ש' 12-19). כמו-כן דחתה את הטענה שהכתה את אחותו של הנאשם (שם, עמ' 164, ש' 11-12).

עדותה של אדל חייטוב

20. אדל חייטוב (עה/1) (להלן: אדל), הינה אחותו בת ה-22 של המתלונן אשר זומנה כעדת הגנה. היא מסרה בעדותה, כי מסכת האירועים החלה לאחר שהבחינה כי אחיה שרוי במצוקה, ובבירור שערכה עמו עלה כי הוא הוכה באמצעות קסדה ימים ספורים קודם לכן.

לדבריה, היא הלכה למקום בלוויית המתלונן וחברו ע' צ' (אחותה העידה כזכור שהייתה עמם), ולאחר דין-ודברים יושרו ההדורים בין אחיה ובין מי שהכה אותו באמצעות קסדה (שלומי אשכנזי). עוד לדבריה, אחר הדברים האלה פנה ע' צ' ורץ לכיוון אחר. המתלונן רץ אחריו והיא הלכה אחריהם. בהגיעה לגינה הבחינה בנאשם מתווכח עם ע' צ' כשלידם אנשים נוספים. לטענתה, היא לא הבחינה שאחיה הכה את הנאשם, אלא היא זוכרת רק ויכוח ביניהם (שם, עמ' 139).

ש' 24). לדברי אדל, זמן קצר לאחר ששבה עם אחיה לביתם היא קיבלה שיחת טלפון; כשלמיטב ידיעתה, הדובר היה שלומי אשכנזי אשר קילל אותה ודרש ממנה בתוקפנות להגיע למקום מסוים ולהביא עמה את המתלונן (שם, עמ' 125, ש' 14-16).

בשל חששה כי אחיה ייתפס במועד אחר כשהוא בגפו, היא נסעה ביחד עם אחותה למקום שאליו התבקשה להגיע, והורתה לאחיה שלא לצאת מהמכונית. בהגיעם לכיכר קפצה אחותו של הנאשם על אחותה קריסטינה והחלה להכותה ולמשוך בשערה. משהבחין המתלונן במתרחש הוא רץ לעבר המקום, אך לטענתה, הוא נתקל בדרך בגדר בנויה ומעד (שם, עמ' 133).

בהמשך עומתה אדל עם העובדה כי מי שתקף את אחיה באמצעות קסדה באירוע קודם היה שלומי אשכנזי ולא הנאשם. "כשהם דיברו ביניהם, והוא [אשכנזי] אמר זה היה מוטי, זה לא היה אני. מה את רוצה ממני". אדל לא מסרה האמור לעיל בחקירתה במשטרה.

21. אדל נשאלה מדוע בשום שלב לא פנתה למשטרה, והשיבה כי "פניתי, באתי לדבר עם הבן אדם. חשבתי שהוא בן אדם נורמלי. לא חשבתי שאני אבוא ואני אראה מאה איש" (שם, עמ' 141, ש' 28-29).

לדבריה, בהגיעה לכיכר הנאשם זעק: "תביאו לי את [המתלונן] [...]" (שם, עמ' 159, ש' 5-8).

אדל הכחישה כי אחזה באלה במהלך האירוע בכיכר, ועמדה על כך גם לאחר שהאלה (נ/15) הוצגה בפניה (5.5.15, עמ' 143, ש' 12-13).

באשר לשיחת הטלפון שקיבלה עובר לאירוע בכיכר, טענה אדל כי השיחה האמורה זכורה לה, אך אין היא מודעת לזהותו של הדובר (שם, עמ' 160, ש' 2).

הודעתה של אדל וכן תרשים ששרטטה הוגשו בהסכמה (נ/18, נ/18א).

עדות של יונתנוב ולדיסלב

22. ולדיסלב יונתנוב (עת/8) (להלן: ולדיסלב), הנו דודו של ע' צ', אשר מסר בעדותו בבית המשפט (4.11.14, עמ' 30) כי נענה לבקשת אחיינו לנסות ולפשר בינו ובין הנאשם. לצורך כך קבע פגישה עם הנאשם, וכאשר הגיע למקום המפגש, הם הצליחו ללבן את העניינים, ואף לחצו ידיים, והוא התרשם כי "העניין נרגע".

דא עקא, שהמצב שנראה לכאורה כי נרגע - השתנה, כלשונו:

[...] "מתקרבים אלינו שתי בנות, אז באותו רגע לא ידעתי מי אלה הבנות ואז התחיל ויכוח עם מוטי,

בין הבנות למוטי. [...] והתחילו קולות לא יפות, להרים ידיים בנות הרימו ידיים על מוטי. [...] ואז נהיה סלט. [...] ואז יצא מהאוטו יצא [המתלונן], שזה גם חבר של [ע' צ'] וזה, זה אחיות שלו אחרי זה אני ידעתי, והתחיל מהומה בוא נגיד ככה, הפרדנו, זה היה עניין של 30 שניות כל ה, כל הסלט הזה. [...] [המתלונן] יוצא, מתקרב למוטי ולאחיות שלו כי יש שם בלגאן ביחד. [...] ואז [המתלונן], מה שאני ראיתי, מרים רגל ונופל. הרים רגל ונפל". (עמ' 36-37).

23. העד התרשם כי הנאשם הוא "בחור בסדר" ו"פתוח למו"מ בדברים קשים" (שם, עמ' 40 שורה 6) בעוד שאחיותיו של המתלונן דיברו לא יפה ותקפו את הנאשם (שם, עמ' 40 שורה 13).

לטענתו, "הוא (הנאשם - י.א.) לא הגיב, גם כשתקפו אותו ככה נגיד בדחיפות הוא לא הגיב" (שם, עמ' 45, ש' 30-31). בהמשך ציין, כי אמר לאביו של המתלונן שאם בנותיו "לא היו עושות בלגאן אז לא היה קורה שום דבר והכול היה נגמר בשלום" (שם, עמ' 46, ש' 21-27; ראו ת/28, גיליון 2, ש' 27-28).

וכן:

"[...] אם הן לא היו באות בכלל למקום ומתערבות בעניין בדיבור של מה שדיברנו והיו תוקפניות גם - לא היה קורה שום דבר" (4.11.14, עמ' 47, ש' 14-20).

בהודעתו במשטרה ציין העד: "אני רוצה להגיד שמוטי לא נראה לי עברין והכל היה נסגר אם האחיות של [המתלונן] לא היו מתערבות" (ת/28, גיליון 2, ש' 50).

24. במהלך עדותו בבית המשפט (שם, עמ' 38) טען ולדיסלב כי אינו זוכר אם שמע את הנאשם מודה שהמפתח אשר נמצא בראשו של המתלונן שייך לו.

בית המשפט התבקש להכריז עליו כ"עד עוין", שכן לטענת התביעה דבריו סתרו את שמסר שנה קודם לכן במשטרה.

בית המשפט לא התרשם שהעד עוין את התביעה, ולא הכריז עליו כעל "עד עוין".

עדויות של יורי כוהנוב

25. עד ההגנה יורי כוהנוב מספר בעדותו בבית המשפט (21.4.15, עמ' 120) כי בעת שנסע עם חברו ולדיסלב התקשר אחיינו ע' צ' וביקש מהם לסייע לו. השניים הורו לע' צ' שלא לבוא למקום, ובהגיעם לכיכר הבחינו בנאשם ובחבריו. לאחר שיחה שארכה דקות מספר נרגעו הרוחות, והעד סבר כי בזה הגיע האירוע לקצו, אלא שאז הגיעו למקום אחותו של המתלונן ואחותו של הנאשם, כלשונו:

"[...] ואז התחיל הבלגן בין הבנות. כאילו צעקות ומכות. ואז, ובאיזה שהוא שלב אני ראיתי ש, [המתלונן] הבחור הזה הוא גבוה, ממש גבוה. הוא ככה נראה לי. פתאום אני רואה שהוא רץ לכיוון

של, של מוטי עם, למרות שהיה כבר שקט כבר. לפני שהבחורות הגיעו היה ממש שקט. כבר רצו ללכת. הוא קופץ לא יודע מאיפה הוא קפץ. לחץ עליו ברגל, כאילו בעיטה וזה, הוא לא פגע בו, הוא לא פגע והוא נפל. הבחור הזה נפל. ואז התחיל הבלגן, אני אפילו לא יודע מי התנפל על מי, היה בלגן [...]"

(שם, עמ' 121-122)

העד הוסיף וציין:

"[...] אם לא היו האחיות, האחיות כמו הסתה, כמו הדלק, היה הכל בסדר. [...] כמו הדלק. הן הדליקו את כל הבלגן. לא היה בלגן בכלל. האחיות הגיעו ועם הצעקות ועם הקללות, קפצו עליו, קפצו על אחותו. [...] הן הרביצו לכולם. היה בלגן וצעקות. [...] אז אני עמדתי בצד וכבר אי אפשר היה לראות מי נגד מי. [...] לפני שהאחיות הגיעו הכל נגמר. הכל נגמר. אני כבר אמרתי לחבר שלי, בוא ניסע, בוא נלך הביתה. כולם לחיצות ידיים והולכים הביתה. ואז מאיזה שהוא הגיעה האחות של מוטי ושתי אחיות של, התחילו צעקות, קללות ומכות. [...] ופתאום הופיע גם [המתלונן] עם הקפיצה שלו. הוא ראה האחיות שלו הולכות מכות. [...] (הדגשות לא במקור - י.א.)

(שם, עמ' 123, ש' 1-18; ראו

גם נ/16, גיליון 2, ש' 34-35)

26. הודעת העד במשטרה הוגשה לבית המשפט בהסכמה (נ/16). ממנה עלה כי האלות הובאו לזירה ע"י חבריו של הנאשם (שם, גיליון 2, ש' 28-29), וכי הוא לא ראה את אחיותיו של המתלונן מכות את הנאשם (שם, גיליון 3, ש' 62-63). העד אישר כי סמוך לאירוע הוא זכר טוב יותר את שאירע (21.4.15, עמ' 126, ש' 23).

עדוּתו של נ' ק'

27. נ' ק' (ע/9), הינה אחותו בת ה-16 של הנאשם בעת האירוע. לדבריה, היא התקשרה אל אחיה - הנאשם וביקשה ממנו שיבוא לאסוף אותה מאחר שאחת מאחיותיו של המתלונן איימה עליה כי תכה אותה (4.11.14, עמ' 52, ש' 1-2).

עוד לדבריה, במהלך האירוע בגינה, שבו נכחו גם י' ח', ע' צ', א' ק' ומ' ר', פנתה אליה אחת מאחיותיו של המתלונן ואיימה עליה. בהמשך ציינה, כי פנתה לנאשם בבקשה כי ינסה לפשר בין י' ח' לבין ע' צ' נוכח הסכסוך שהתגלע ביניהם, שכן, "שניהם כאילו כיבדו אותו והקשיבו לו במה שהוא אמר" (שם, עמ' 61, ש' 5-7). לדברי נ' ק', כשהגיע הנאשם למקום רץ לעברו ע' צ' ובעט בו, ובהמשך סטר לו המתלונן.

לטענתה, הנאשם שב לאופנועו ונסע מהמקום כשהוא מורה לה לשוב לביתם. ברם, היא לא עשתה כן, אלא פנתה עם חבריה לכיוון הכיכר, התקשרה לנאשם ואמרה לו להצטרף אליהם.

העדה אישרה כי "[...] המצב נרגע" לאחר שהנאשם שוחח עם דודו של ע' צ' (שם, עמ' 62-63). אלא שאז, אליבא דנ'

ק', הגיעו אחיותיו של המתלון ואחת מהן החלה לצעוק כי אין בכוונתה [...] "לסגור את זה" [...] אלא לאחר שהמתלון יכה את הנאשם.

בשלב זה, כך לדברי נ' ק', פנתה האחות לעבר הרכב ופתחה את דלתו כדי שהמתלון יתקוף את הנאשם. המתלון רץ מתוך המכונית, דילג מעל החומה והתנפל על הנאשם (שם, עמ' 64, ש' 14-16).

נ' ק' תיארה את האלימות שהופעלה כלפיה וכלפי אחיה הנאשם ע"י אחיותיו של המתלוננת כלשונה:

"[...] אני ראיתי את אחת האחיות של [המתלון], היא נתנה למוטי מכה עם אלה, עם אלה מברזל, היא נתנה לו בכמה צלעות, אז באתי, כאילו התקרבותי למשך אותה ממנו שלא, שלא תיתן לו עוד מכות, ואז היא נתנה גם לי מכות עם האלה. [...] אני חושבת שזו הייתה אדל. [...] בלונדינית" (שם, עמ' 65, ש' 10-21) (נ/3, נ/3א - תיעוד החבלות בכתפה של נ' ק').

עוד לדבריה, קריסטינה משכה לה בשער ושרטה אותה (שם, עמ' 66, ש' 12-13). היא אמנם הודתה, כי ייתכן שאף היא משכה לקריסטינה בשערה, אך עשתה כן, "אולי כשניסיתי למשך אותה ממני, להוציא אותה ממני" (שם, ש' 8).

עדות של שלומי אשכנזי

28. שלומי אשכנזי (עת/10) (להלן: שלומי), הינו חברו של הנאשם.

לדבריו, בתאריך 2.12.14 הוא הגיע לגינה על אופנוע של חבר שלו, ושם פגש במתלון. הוא ניגש אליו והצמיד קסדה לחזהו (שם, עמ' 84, ש' 16-17). למחרת (שם, עמ' 79, ש' 4-6) התקשר המתלון לשלומי והם קבעו להיפגש בגינה וליישר את ההדורים.

המתלון הגיע לגינה כשהוא מלווה בשתי אחיותיו: [...] "הם באו כאילו [המתלון], אני לחצתי עם [המתלון] יד כאילו שאני והוא סוגרים סולחה והכול טוב ויפה[...]" (שם, עמ' 80, ש' 12-13).

בהסבירו את "הסולחה" ציין: "זה היה כמו ריב כזה בגלל שאני כאילו בעיקרון עם מוטי וחבר של מוטי אז הוא רואה אותי כאילו שאני בא לריב איתו. ואז כאילו הוא הביא אנשים וכל הדברים שמחפשים את מוטי שרוצים להרביץ לו והוא הביא את אחיות שלו[...]" (שם, ש' 17-19).

שלומי העיד גם כי שמע מחברים שהמתלון מחפש אחר הנאשם ו"[...] שנגעו באחות של מוטי[...]" (שם, עמ' 77, ש' 25-26; עמ' 80, ש' 28-29). במקום אחר עלה כי היה זה הנאשם שהתקשר אליו וביקש ממנו להגיע לכיכר הואיל ואחותו הותקפה (שם, עמ' 83, ש' 20-23). לדברי שלומי, כאשר הגיע למקום ראה ש"[...] פתאום התנפלו כולם על מוטי, הוא, [המתלון] הזה עם האלות, האחיות, וזה מה שקרה, אני בדיוק הפרדתי בין הבחורות שלא יריבו" (שם, עמ' 84, ש' 20-23).

77, ש' 28-30).

שלומי סיפר שדודו של ע' צ' ביקש ליישר את ההדורים עם הנאשם, וכאשר הם עמדו ללחוץ ידיים [...] "פתאום [המתלונן] קפץ על מוטי עם אחותו עם אלות התחילו ל, ואחות של מוטי ואחות של [המתלונן] ר[ב]ו מכות[...]" (שם, עמ' 86, ש' 23-25).

על השימוש באלות ע"י האחות ציין העד: "[...] אחותו אני יודע שהוציאה מהתיק אלה, היה שם כאילו אני לא זוכר את זה בבירור, היה שם בלגאן, כולם ניסו להפריד[...]" (שם, עמ' 88, ש' 18-20). וכן: "[...] קפצה על מוטי ואז אחות של מוטי באה להגן על מוטי לדחוף את האחות להגיד לה לכי מפה עזבי את אח שלי והן התחילו לריב למשך אחת לשנייה בשערות[...]" (שם, עמ' 89, ש' 1-3).

מאוחר יותר סיפר שלומי כי המתלונן זינק על הנאשם ב[...] "בעיטה לכיוון הבטן והאלה לכיוון הראש" (שם, עמ' 102, ש' 11-12).

בתגובה כפף הנאשם את ראשו

"כאילו הוא לא רצה לחטוף את האלה בראש, ואז קרה [...] כל הקטע עם המפתח" (שם, עמ' 105, ש' 19-20). כן סיפר כי בעת שהכה הנאשם את המתלונן בראשו באמצעות המפתח עמד המתלונן זקוף (שם, עמ' 100, ש' 25).

עדותו של רס"מ אלי מור-יוסף

29. רס"מ אלי מור-יוסף (עת/11) מסר בעדותו בבית המשפט כי בתחילת חקירתו של הנאשם הלה טען שמי שדקר את המתלונן באמצעות המפתח היה בחור בשם רועי צעירי (שם, עמ' 113, ש' 5-6). רועי צעירי נעצר ונחקר באזהרה, ובהמשך ערך השוטר עימות בינו ובין והנאשם (ת/30, ת/31, ת/32, ת/32א). במהלך העימות חזר בו הנאשם מהאמור לעיל, והודה כי בדה גרסה זו (ת/31, גיליון 1, שורה 6).

פרשת ההגנה

חקירות הנאשם במשטרה

30. בחקירתו הראשונה, בתאריך 9.12.13, שעה 15³⁰ (ת/1), הגיב הנאשם בזו הלשון: "באמת שאין לי מושג באמת שאני לא יודע תסביר לי מה מי מו" (שם, גיליון 1, ש' 3).

בהמשך ציין, כי באחד הימים התקשרה אליו אחותו ואמרה לו כי מישהי מעוניינת לדבר אתו. בדיעבד התברר כי הייתה זו אדל אחותו של המתלונן, והיא ביקשה ממנו להגיע לגינה. בהגיעו למקום הטיחה בו אדל כי הכה את אחיה. הנאשם

הכחיש את מעורבותו באירוע קודם, שאז ספג לדבריו בעיטה בבטן ועזב את המקום. בדרכו חזרה -

[...] "עצרו אותי שניים רוסים גדולים כאלה נהגו על שברולט שחורה. [...] עשה לי לעצור בצד לא הספקתי לציץ מישהי באה אליי בחורה אני חושב שזאת אדל עם אלה נשלפת לפה [...] כל הדברים שהיו לי בידיים טלפון סיגריות ומפתחות אתה יכול לראות על המסך של הטלפון שהוא נפל ונשבר" (שם, גיליון 3, ש' 55-61).

באשר לפגיעה במתלונן, טען הנאשם:

"חס ושלום בחיים לא עשיתי דבר וגם לא [א]עשה דבר כזה. יש מישהו לא רק אחד אמר לי שתקעו לו מפתח בראש וגם יש מישהו שאמר לי בחור בשם [...] ראה מישהו לבוש שחור תקע לו מפתח בראש ורץ לאחד הרוסים[...]" (שם, גיליון 7, ש' 194-197).

31. בחקירה נוספת שנערכה באותו יום, בשעה 17³⁹ (ת/2), הצהיר הנאשם כי הוא מעוניין לספר על האירועים כהווייתם ובמלואם, באמרו: "רק את האמת אני מתחייב לומר את האמת ורק את האמת[...]" (שם, גיליון 1, ש' 6). ואז טען כי מי שפגע במתלונן היה צעירי בתארו את השתלשלות העניינים באופן הזה:

"רועי צעירי ו[...] הזה ככה שמעתי רצו לכיוון של הג'ינג'י רועי צעירי עם אגרופ ככה והמפתח פה (הערת חוקר מראה לי את אגרופו סגור והמפתח קצהו המתכתי מציץ מבין האצבעות[...]). (שם, גיליון 2, ש' 21-22)

בהמשך סיפר כי ראה את המתלונן פוסע לאחור ואומר "[...] תקוע לי מפתח בראש" (שם, גיליון 4, ש' 117).

32. בחקירה שנערכה בתאריך 12.12.13, בשעה 15¹⁵ (ת/3), מקץ שלושה ימים ויום למחרת העימות ולאחר שנועץ בבאת-כוחו, ציין הנאשם, כי הגיע לאירוע בגינה בעקבות שיחת טלפון שקיבל מאחותו אשר ביקשה ממנו לבוא ולאסוף אותה בגלל איומים שהשמיעה כלפיה אדל. מיד עם הגיעו למקום בעט בו ע' צ', ובהמשך בעט בו המתלונן.

לדברי הנאשם, כעבור כחצי שעה עזבו הוא, אחותו וי' ח' את המקום. בכיכר הרב פרדס, בדרכם הביתה, פגש בולדיסלב וביורי והם ביקשו לשוחח עמו. בעת שיישרו את ההדורים ביניהם הגיעו למקום אדל וקריסטינה. אדל סטרה לנאשם, שרטה אותו ודחפה אותו ואז נשמטו מידי המפתחות שאחז, הטלפון הסלולרי והסיגריות שלו, והוא עצמו נמלט מהמקום (גיליונות 1-2, 4).

הנאשם הכחיש נמרצות כי דקר את המתלונן באמצעות מפתח, וטען כי את כל המפתחות שלו החזירו לו שניים מחבריו, אשר שבו לבקשתו לזירת האירוע ואספו את חפציו.

בחקירה שנערכה ביום 17.12.13, שעה 17¹⁸ (ת/4), חזר הנאשם על דבריו בחקירתו הקודמת, והוסיף להכחיש, כי הוא שפגע במתלונן בראשו באמצעות המפתח. כאשר עומת עם גרסאותיהם של עדי ראייה שנכחו במקום, טען כי אלו תיאמו

את הגרסאות ביניהם במגמה לחלץ את עצמם מהפרשה.

עדות הנאשם בבית המשפט

33. בהתייחסו לאירוע בגינה בתאריך 3.12.13, ציין הנאשם כי אחותו נ' ק' התקשרה אליו וביקשה ממנו להגיע לגינה משום שבחורה (אדל) מחזיקה בה ומסרבת לשחרר אותה עד אשר הוא יגיע למקום.

לטענת הנאשם, הוא הגיע למקום רכוב על אופנועו כעשר דקות לאחר שיחת הטלפון. מיד עם הגיעו למקום ניגשה אליו אדל, ובעודה אומרת לו כי שמעה שהרים ידיים על המתלונן, "הגיע [המתלונן] בעט בי אחריו הגיע [ע' צ'] עוד הפעם בעט בי, לא הגבתי גם היו שם 14 אנשים [...] אז ככה שבכול מצב הייתי מקבל מכות אם הייתי מגיב. [...]" (4.12.14, עמ' 146, ש' 22-23).

עוד לטענת הנאשם, הוא עזב את המקום על אופנועו לאחר שבעטו בו השניים. בדרכו לביתו טלפן אליו ע' צ' והעלה את ולדיסלב על הקו כדי שינסה לגשר בין השניים (שם, עמ' 147, ש' 31-32). ולדיסלב קבע להיפגש עם הנאשם בכוונה ליישר את ההדורים.

בחקירתו הנגדית סיפר הנאשם כי בעוזבו את זירת האירוע בגינה, רוחו הייתה סוערת, והוא התקשר לע' צ', קילל אותו ואיים עליו. לאחר מכן, לדבריו, התקשרה אליו אדל. הנאשם הכחיש כי אמר לאדל באותה הזדמנות להביא את אחיה אליו (שם, עמ' 190, ש' 26-27).

לטענת הנאשם, הוא פגש באירוע בגינה בפעם הראשונה את המתלונן (שם, עמ' 147, ש' 2-5). בהקשר זה ציין עוד, כי נאמר לו שהותקף בידי המתלונן בגין אירוע שקדם לאירוע בגינה, ואולם הוא לא היה מודע כלל להתרחשותו של אותו אירוע. כלשונו: "לא הבנתי למה הוא [המתלונן] תוקף אותי וגם מי זאת אחותו, לא ידעתי [...] לא ראיתי אותם בחיים" (שם, עמ' 149, ש' 4-5, 11-12).

34. בכל הנוגע לאירוע בכיכר סיפר הנאשם, כי דקות ספורות לאחר שבא למקום הגיעו אליו דודו של ע' צ' (ולדיסלב) וחברו (יורי). השלושה שוחחו והגיעו להבנות באשר לאירוע בגינה, אגב התחייבות הדדית כי איש מהצדדים לא ישוב וינהג באלימות (שם, עמ' 148, ש' 29-32).

בשלב זה, לדברי הנאשם, הגיחו אחיותיו של המתלונן. בידה של "הבלונדינית" הייתה אלה נשלפת, ובידה של האחרת - אלה מעץ שבקצה מסמר (שם, עמ' 149, ש' 28-31). לדבריו, השניים התקרבו אליו בלי שהשגיח בהן, ואחת מהן הכתה אותו באזור הצלעות באמצעות האלה. הנאשם העיד שכאשר פנה לעברן הבין כי הכו אותו, ובאותו רגע פרצה במקום תגרה בת כמה משתתפים (שם, עמ' 150, ש' 10-14). כמו-כן העיד שהבחין בקריסטינה מכה את אחותו באלה, ובהמשך תופסת אותה בשערה, מטיחה אותה בקרקע ובוטטת בה (שם, עמ' 151, ש' 25-26).

כאשר נשאל הנאשם אם תקף את אחיותיו של המתלונן בחזרה, השיב: "לא אני לא תקפתי בחזרה. דבר ראשון היא קודם כל היא בחורה, דבר שני [...] יש לה אלה ביד דבר שלישי [...] אני למדתי קצת בחיים שלי למדתי פה ושם אומנויות

לחימה, פה הייתי קרבי בצבא בהתחלה. עשיתי טירונות של קרבי אז למדתי כמה דברים ואני יודע שאם אני יכול לתת לה מכה שלא נכונה אני יכול לעשות נזק יותר גרוע מאשר שהיא תעשה לי עם האלה" (שם, עמ' 152, ש' 20-25; ההדגשה אינה במקור).

בחקירתו הנגדית סיפר הנאשם בהרחבה כי בלימודי קרב המגע למד על נקודות בגוף אשר פגיעה בהן עלולה להזיק לנפגע משמעותית. הוא ציין אזורים מסוימים בבטן, ומשנשאל השיב כי גם בראש (שם, עמ' 195, ש' 4-5).

הוא נשאל מדוע לא הסתפק בבעיטה שעה שהמתלונן כרע לפניו. בתגובה הדגים את הסכנות הגלומות בבעיטה וענה: "למה שאני אעשה דבר כזה? בעיטה יותר מזיקה מאגרופ לכול דבר" (שם, ש' 32). בהמשך הוסיף כי לא התכוון לחבוט בתזקה באגרופו, בצינו כי "[...]אגרופ לא צריך להיות חזק בשביל לגרום נזק [...]" אגרופ ככה אני יכול להזיז אותך עד לדלת חס ושלום לא בקטע לאיים עליך ממש לא[...]" (שם, עמ' 196, ש' 16-18).

35. הנאשם ציין כאמור שכאשר התגונן מפני תקיפתן של אחיותיו של המתלונן פרצה במקום מהומה, במהלכה ניסו חבריו של אחותו (בני 16-17) לסייע לו ולנ' ק'. בתארו את אירוע הדקירה סיפר כי המתלונן הגיע למקום וכדקה אחר-כך חבר אליו ע' צ'. לדבריו:

"[המתלונן] הגיע לכיוון שלי, בעט בי בפעם הראשונה הוא הצליח בעט בי נתן לי אגרופ שניים ואז הגיע ירין אם אני לא טועה או ירין או אלעד [חבריה של נ' ק'] והעיף אותו ממני והוא חזר שוב. גם [ע' צ'] רץ אליי הצליח לתת לי בוקס אחד לכאן אם אני לא טועה לאזור חזה ימין, ואז חזר שוב פעם [המתלונן]. [המתלונן] ניסה עוד הפעם לבעוט בי שהוא קפץ עם הרגל קדימה בצורה כזאת, בצורה עם הרגל ימין קדימה[...]. באותו רגע אני זזתי אחורה כדי לא לקבל את הבעיטה והוא נפל[...]" (שם, עמ' 152-153)

וכן:

"כשתפסתי את המפתחות כשהבן אדם החליק שהנפגע החליק יכול להיות שבמקרה הם היו ביד או בצורה מסוימת או משהו נתתי לו אגרופ לראש. ופה כבר הלכנו הביתה פה כבר כאילו אחרי כמה שניות המשכתי לקבל מכות מאחותו עדיין לא הפריע, ואז אחד האנשים בא לאחותו אמר לה משהו, הם שניה עזבו אותי הלכו לנפגע [מתלונן] הלכו לכיוון שלו, באותה שנייה הייתה לנו הזדמנות לברוח אני ו[נ' ק'] ברחנו. אני ואחותי כאילו ברחנו, וזהו". (שם, עמ' 155, ש' 3-8)

הנאשם הוסיף וציין, כי בהזדמנות הראשונה שהייתה לו "[...] פשוט לקחתי את אחותי איך שהיא ככה מהיד וברחנו" (שם, עמ' 167, ש' 12-20).

לשאלה מדוע לא ברח קודם לכן השיב: "איך אני אברח? מקיפים אותי אולי 6 7 אנשים האחיות שלו שניים עוד חברים שניים עוד [ע' צ'] עוד [המתלונן] לאן אני אברח?" (שם, ש' 28-29), ובהמשך, הסביר "מאיפה אני אמצא נקודת זמן

שבה אני יכול לברוח שכול המכות היו עליי בעצם האחיות של [המתלונן] לא עניין אות[ן] כלום חוץ מלהרביץ לי ה[ן] לא ניסו לתקוף אף אחד אחר ה[ן] רצו לתקוף אותי אני מבחינתם כאילו אני הייתי זה שרבו [...] עם האח שלה[ן] לכאורה אני רבתי איתו כאילו אז מה שעניין אות[ן] זה אני לא אף אחד אחר" (שם, עמ' 168, ש' 6-10).

הנאשם נחקר ארוכות על בחירתו שלא לברוח מהאירוע בכיכר. הוא ביאר כי חש מאוים ולא נקרתה בדרכו הזדמנות לברוח. לחיזוק טענותיו הפנה להתנהגותו באירוע בגינה זמן קצר קודם לכן, כשאז נס מהמקום הגם שהחזיק צרור מפתחות והיה יכול להגיב באותו אופן (שם, עמ' 204, ש' 3-13; עמ' 205, ש' 20-30).

באשר לתהייה אם ייתכן שנמנע מברירה מאחר שחשש לכבודו השיב:

"אני לא מייחס עניין של כבוד בכלל אף פעם בחיים שלי הכבוד שלי לא הולך לפניי, וגם אשתי יודעת את זה וגם כולם, כבוד אצלי אף פעם לא הולך לפני. לפניי קודם כל ההיגיון הבריא ואז הכבוד" (שם, עמ' 193, ש' 14-16).

36. באשר לפגיעה שספג באירוע ציין הנאשם כי נגרמו לו חבלות באזור הצלעות ובמרפק וכן שריטות מרובות (שם, עמ' 171-172).

בחקירתו הנגדית הוצג לפניו לוח תצלומים (ת/47) שבו צוינו חבלה באזור האף ושריטה. הוא נשאל מדוע לא ביקש לתעד את החבלות הנוספות שטען להן, ותשובתו הייתה: "[...] יכול להיות שדברים כאלה מחלימים אחרי יומיים שלוש[ה], זה סימנים זה דברים שיכולים להחלים[...]" (4.12.14, עמ' 187, ש' 8-9).

לפגיעות שסבלה אחותו טען כי סבלה משטפי דם באזור הכתף, וכי תלישת שיערה יצרה קרחת מצולקות מעל אוזנה (שם, עמ' 172).

בחקירה חוזרת הוסיף הנאשם כי קיבל גם מכה בבטן שלא הותירה סימן על גופו (שם, עמ' 212, ש' 13-15).

37. הנאשם הכחיש כי אחז במפתח במטרה לנעוץ אותו בראשו של המתלונן על מנת לגרום לו חבלה חמורה. לטענתו, הטלפון הסלולרי שלו נפל, ובעודו מנסה לתפוס אותו, שינה המפתח את מיקומו ובלט מבין אצבעותיו (שם, עמ' 160, ש' 6-7). הוא סיפר כי התחוויר לו שנעץ את המפתח בראשו של המתלונן רק כעשרים דקות לאחר האירוע, לאחר שטילפן פעמים רבות לע' צ' בניסיון לברר מה מצבו של המתלונן (שם, עמ' 168, ש' 21-25).

בחקירתו הנגדית ציין כי באותו צרור היה באותה עת מפתח נוסף, ארוך פי שלושה מזה שננעץ בראשו של המתלונן, ואילו היה מעוניין להגביר את עצמת הפגיעה היה בוחר בו. (שם, עמ' 159-160; עמ' 198, ש' 8-13). עוד לדבריו, לו רצה לחבוט במתלונן יכול היה להשתמש בכלי העבודה שהוא מחזיק באופנועו, ובין השאר: גרזן, פטיש ומפתח צינורות (שם, עמ' 200, ש' 23-25). לשיטתו, העובדה שלא הצטייד באף אחד מאמצעים אלה מוכיחה שלא התכוון להסב למתלונן חבלה בראשו (שם, ש' 16-19, 29-30).

לדברי הנאשם, המתלונן לא החזיק באלה (שם, עמ' 157, ש' 18-21).

לשאלת בית המשפט מדוע לא ניגש לבדוק מה קרה למתלונן השיב: "פחדתי לקבל עוד פעם מכות מאחותו. הם היו שם כל כך הרבה[...]" כל כך פחדתי לקבל שוב פעם מכות שהעדפתי לברוח כל עוד אחותי שם" (שם, עמ' 155, ש' 8-16).

38. הנאשם הכחיש כי נכח באירוע שהתרחש ביום 2.12.13 במהלכו הוכה המתלונן באמצעות קסדה. לדבריו, נודע לו על האירוע רק לאחר מעשה, ומי שהכו את המתלונן היו שלומי ובחור נוסף, ששמו אלאור (שם, עמ' 156, ש' 10-14).

הנאשם כאמור, הכחיש עד למתן עדותו בבית המשפט כי דקר את המתלונן באמצעות המפתח, והוא הסביר את התנהלותו בכך:

"האמת שפחדתי כל כך פחדתי כי הייתי עתיד להתחתן התחתנתי לפני חודש וקצת [...] האמת שפחדתי שזה כל כך יהרוס לי את החיים או יפיל אותי במשהו או חס ושלום לבטל את החתונה דברים כאלה באמת שפחדתי אז ב[אמ]ת אני אומר את האמת שיקרתי במשטרה שיקרתי בהרבה דב[ר]ים[...]" (שם, עמ' 160, ש' 10-14).

באשר לטענתו בחקירה במשטרה כי אדם אחר הוא שדקר את המתלונן (צעירי) הוא הסביר באלה המילים:

[...] "הייתי במצב שבו גם הקצין כל מה שרציתי זה ללכת הביתה. כל מה שרציתי זה ללכת לראות את אשתי את ההורים שלי את המשפחה שלי לראות שאחותי בסדר שהכול כאילו בסדר [...] והקצין אמר לי שאם אתה לא תגיד שם חבל על הזמן שלך אתה לא תצא מפה. [...] מסרתי לו שם. לא היה אכפת לי כאילו מה להגיד לו העיקר, הייתי במצב כאילו שבאמת רק ללכת לצאת לבית" (שם, עמ' 162-163).

הנאשם יצא חוצץ נגד טענת התובע כי בחר להכות [...] "בחר צעיר קטין שכרע על הרצפה [...]", בצינו: " [...] אתה מצייר את זה בצורה כל כך, קטין ילד, הגודל שלו הוא מטר תשעים ומ[שה]ו הוא מטר שמונים ומשהו הוא מלא הוא מתאגרף ולידו בחורה שאחותו יותר גדולה כן? איפה הבחירה שלי בתור בן אדם את מי לתקוף? בחורה רזה קטנה או גבר שיכול לעשות לך נזק הרבה יותר חמור. היא לא יכולה לעשות לי נזק כמו שהוא יכול לעשות לי [...] מתאגרף יכול לעשות לך נזק הרבה יותר חמור מאשר מישהי שבאה אליך עם אלה מאשר כל דבר [...]" (שם, עמ' 201-202).

ד) דין

39. בפתח הדברים יצוין פעם נוספת כי הנאשם בחר לשנות באופן קיצוני את קו הגנתו במהלך פרשת ההגנה. מטבע הדברים, שהשאלות שהוצגו לעדי התביעה בחקירותיהם הראשיות נועדו לשלול את קו ההגנה המקורי, ולהוכיח שהנאשם הוא אשר הכה בראשו של המתלונן.

סביר להניח שאילו הוצג מלכתחילה קו ההגנה החדש - המתמקד ביסוד הנפשי של הנאשם, במודעות הנאשם להימצאות המפתח בכף ידו במנח מסוכן, ובכוונתו לגרום למתלונן חבלה חמורה - הייתה המאשימה מציגה לעדיה שאלות שונות או מוסיפה שאלות שלא נשאלו.

בכל הנוגע למקרים כגון דא כבר נאמר בפסיקה:

יריעת המחלוקת במשפט הפלילי נקבעת באמצעות גרסת הנאשם (ככל שמסר גרסה). מסר הנאשם גרסה אחת - יריעת המחלוקת נקבעת על-פיה. מסר הנאשם יותר מגרסה אחת - רשאי בית המשפט, נוכח חשש לשינוי גרסה מטעמים טקטיים ובהעדר הסבר לכך המעלה ספק סביר, לחייבו בהתאם ליריעת המחלוקת הרחבה ביותר שפרס. [...] כאשר נאשם מכחיש שהיה בזירת העבירה אף שמוכח שהוא נכח בה, יכול הדבר להספיק כתשתית ראייתית להרשעה. אולם, אם במקום לעמוד על הכחשת הנוכחות, הנאשם משנה את גרסתו בהתאם לראיות המוצגות בפניו (ובהעדר הסבר לכך המעלה ספק סביר), הוא אינו משפר את מצבו; נהפוך הוא. נאשם כזה מרע את מצבו. בנסיבות אלה, מוסכם למעשה ששיקר בגרסתו הראשונה, ובהעדר הסבר המעלה ספק סביר, שקריו מחזקים את הראיות נגדו בענין ביצוע העבירה. [...]

הדברים דומים גם במצב ההפוך, כאשר, תחילה, פורש נאשם יריעת מחלוקת צרה, אך לאחר מכן משנה את גרסתו ומבקש להרחיב את היריעה. עצם העובדה שהוא סיפק שתי גרסאות שונות (או יותר) משמעותה היא שלא כל מה שסיפר הוא אמת. שינוי הגרסה עשוי להצביע על ניסיון טקטי של הנאשם להרחיק את עצמו מן העבירה. [...]

[...] בהעדר הסבר המעלה ספק סביר, כאשר נאשם פרש באחת מגרסאותיו בחקירה או במשפט יריעה רחבה המכחישה כל קשר לזירת העבירה, אך קיימות ראיות חד משמעיות הקושרות אותו אליה, העובדה שהוא מסר גם גרסה אחרת בה הודה בנוכחות בזירה, בנסיבות המעלות חשש להתנהגות טקטית וללא הסבר המעלה ספק סביר, אינה גורעת מראיות התביעה; היא מוסיפה לראיות התביעה. החקירה והמשפט אינם לוח משחק עליו ניתן "להזיז" את השחקנים. לשינוי מהותי של גרסאות - יש ויש משקל.

(ע"פ 10477/09 מובארק נ' מדינת ישראל, פסקות 26-27)
לפסק-דין של כבוד המשנה לנשיא [כתוארה אז] מרים
נאור [פורסם באר"ש, 10.4.2013]; ההדגשה במקור)

מתעורר אפוא קושי לסמוך על עדותו של הנאשם בשל השינוי בגרסתו ובקו ההגנה, ולראות בה תיאור מהימן של האירועים. עם זאת, אין בכך כדי להשלים במסכת ראיותיה של המאשימה את אשר אין בה, ואיך בכך כדי לפגום באופן ישיר במהימנותם של עדי ראייה לאירוע, גם אם זומנו למסור עדות מטעם ההגנה.

40. ראשית, יצוין, כי כמעט כל העדים אשר הובאו לדיון, לרבות המתלונן ועדים אחרים הקרובים אליו, לא היו מעוניינים לשתף פעולה עם הליכי החקירה והמשפט, רובם סתרו את ההודעות שמסרו בחקירתם במשטרה והוכרזו כעדים עוינים. אף-על-פי-כן, בחינת העדויות וההודעות השונות מלמדת כי עיקרו של תיאור האירוע בכיכר אינו שנוי במחלוקת:

לכיר הגיעה קבוצת אנשים גדולה, ובכללה הנאשם, אחותו, חבריו שלומי, דור, מ' ר' וא' ק'. למקום זומנו דודו של ע' צ' ולדיסלב ויורי - רעהו של ולדיסלב. אשר ניהלו דין-ודברים עם הנאשם - מו"מ שהסתיים ביישור ההדורים. ברם, עם הגיעם של ע' צ', המתלונן ואחיותיו אדל וקריסטינה למקום, ירדו האחיות מהרכב ותקפו את הנאשם ואת אחותו; אחותו

של הנאשם השיבה מלחמה. או-אז יצא המתלונן מהרכב ותקף את הנאשם. בעקבות ניסיון כושל לבעוט בו החליק המתלונן ומעד, ובאותו רגע הכה הנאשם באגרוף קפוץ בו הוחזק צרור המפתחות, ומפתח חדר לראשו של המתלונן.

מבין הגרסאות שהציגו הנוכחים השונים באירוע, סבורתני שיש לסמוך בעיקר על עדויותיהם של ולדיסלב ויורי שזומנו ליישר את ההדורים. מדובר בשני עדים מבוגרים, שלא היו מעורבים כלל בסכסוך שברקע, אך למענו של המתלונן ומשפחתו ניסו להביא ליישובו.

על-אף קשריהם לחברו של המתלונן ע' צ' והיותם עדי תביעה, היטיבה גרסתם עם הנאשם, שעמו לא היה להם קשר קודם לכן או אינטרס משותף.

לפי גרסתם, אחיותיו של המתלונן היו הכוח המניע מאחורי מעשי האלימות שהתפתחו בכיכר. לאחר שהביאו לרגיעה, קודם להגעתן, נהג הנאשם בקור רוח, נפרד מהם בלחיצת יד, והנוכחים עמדו להתפזר. אף לאחר שהחלו מעשי התקיפה של אחיות המתלונן, נמנע הנאשם מלנקוט אלימות כלפיהן. הוא עשה כן רק לאחר שהמתלונן, שאמנם היה קטין אך במבנהו הוא בחור גבוה, הסתער לכיוונו בבעיטה מסוכנת.

מרבית העדים התייחסו לאלה שהוגשה כמוצג, ולטענת העדים האחות אדל השתמשה באלה כדי להכות. העדויות בענין האלה לא היו עקביות. חלק מהעדים לא ראו את האלה, חלק טענו שאחת מאחיותיו של המתלונן השתמשה באלה, ועד ההגנה יורי כוהנוב טען שהאלה הובאה על ידי "הקבוצה של הנאשם" (נ/16 עמ' 2, שו' 28-29).

בענין זה אדגיש כי עדויותיהן של אדל וקריסטינה, אשר הכחישו נחרצות שימוש באלימות מצדן, ובכלל זה הכאה באמצעות אלה, הותירו רושם עגום ביותר, ואיני סבורה כי ניתן לסמוך ממצא כלשהו על דבריהן.

יחד עם זאת, החבלות בגופו של הנאשם המופיעות בלוח הצילומים ת/47 לא משקפות דווקא חבלות שנגרמו על ידי אלה.

41. על רקע זה יש לבחון את טענת הנאשם כי עומד לו הסייג לאחריות פלילית שעניינו הגנה עצמית הקבוע בסעיף 34 לחוק העונשין קובע בזו הלשון:

"לא יישא אדם באחריות פלילית למעשה שהיה דרוש באופן מיידי כדי להדוף תקיפה שלא כדין שנשקפה ממנה סכנה מוחשית של פגיעה בחייו, בחירותו, בגופו או ברכושו, שלו או של זולתו; ואולם, אין אדם פועל תוך הגנה עצמית מקום שהביא בהתנהגותו הפסולה לתקיפה תוך שהוא צופה מראש את אפשרות התפתחות הדברים".

הפסיקה מנתה שישה יסודות לסייג אשר נחוצים לבחינת חלופות:

א. יסוד הנחיצות, הנחלק לנחיצות איכותית, הבוחנת האם עמדו בפני הטוען להגנה עצמית חלופות אחרות זולת השימוש בכוח על מנת להתגונן, ולנחיצות כמותית הבוחנת האם היה באפשרותו של הטוען להגן על עצמו בדרך שפגיעתה בתוקף הייתה פחותה [...].

ב. יסוד המיידיות, הדורש כי מעשה ההתגוננות יתבצע רק מרגע שזה דרוש באופן מידי על מנת להדוף את התקיפה, ויפסק משאינו נדרש עוד להשגת מטרה זו [...].

ג. הדרישה כי המעשה נועד "להדוף תקיפה שלא כדין". יסוד ה"הדיפה" מבטא את הדרישה כי המעשה נשוא הסייג הוא מעשה התגוננות מפני תוקף ולא מעשה שאופיו התקפי [...]. יסוד ה"תקיפה שלא כדין" מחריג מגדר מעשי התקיפה שמותר להתגונן מפניהם, מעשים המותרים על פי כל דין.

ד. יסוד הסכנה המוחשית לחייו, חירותו, גופו, או רכושו של המתגונן או של זולתו, הדורש כי הסכנה שמפניה מתגוננים לא תהיה ערטילאית או רחוקה, כי אם סכנה ממשית שקיימת הסתברות גבוהה שתתממש [...].

ה. היסוד השולל את תחולת ההגנה במקרה שבו המתגונן "הביא בהתנהגותו הפסולה לתקיפה תוך שהוא צופה מראש את אפשרות התפתחות הדברים" [...].

ו. יסוד הפרופורציה, המתמקד בהבטחה כי מעשה ההתגוננות לא יגרום רעה גדולה יותר מזו שהמתגונן ביקש למנוע [...]. עם זאת, יסוד הפרופורציה אינו מחייב שקילות, וייתכנו נסיבות שבהן הפגיעה בתוקף במסגרת ההתגוננות תהיה חמורה מן הסיכון שפגיעה זו נועדה למנוע, ולא ישלל תנאי הפרופורציה. הדבר נובע מן ההבדל שבין האינטרס הלגיטימי של המותקף להגנה מפני תקיפה אל מול האינטרס הבלתי לגיטימי של התוקף שבמחיר פגיעה בו מוגשמת ההגנה [העצמית [...], ומהפגיעה הפוטנציאלית באוטונומיה של המותקף ובסדר חברתי [...]. חרף כך, גם אם עוצמת הפגיעה חמורה מזו שהיא נועדה למנוע, עדיין צריכה התגובה להיות סבירה בנסיבות העניין, לשם הדיפת ההתקפה.

(ראו: ע"פ 5266/05 זלנצקי נ' מדינת ישראל, פסקה 15 לפסק-דינה של כבוד השופטת עדנה ארבלוהאסמכתאות שם [פורסם במאגרים, 22.2.2007]; ההדגשה במקור; ראו גם ע"פ 735/12 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 8 לפסק-דינה של כבוד המשנה לנשיא [כתוארה אז] נאור [פורסם במאגרים, 29.8.2013])

בענייננו דומה היה כי הנאשם הותקף שלא כדין והוא אף עומד בתנאי המיידיות, משפסק מהשימוש בכוח לאחר מכה יחידה. ברם, לא מתקיים תנאי הנחיצות האיכותית, שכן אינני מאמינה לנאשם שלא יכול היה לסגת מהמקום בגלל שהיו סביבו אנשים, בפועל, הוא עזב את זירת העבירה כשרצה בכך. הסכנה המוחשית לגופו התפוגגה עם נפילתו של המתלונן לאחר ניסיונו לבעוט בו.

זאת ועוד. הנאשם תקף את המתלונן כשהוא מחזיק חפץ בידו, וכיוון מכתו לאיבר גוף רגיש כראשו של המתלונן.

הנאשם מסר בעדותו, כי הוא מנוסה באמנויות לחימה, וכי ידוע לו הנזק שהוא היה עלול לגרום למתלונן באמצעות שימוש בטכניקות שונות כלפי נקודות מסוימות בגוף.

כך יכול היה לצפות את תוצאות המכה בראשו של המתלונן.

בנסיבות האירוע, חדירת מפתח לראשו של המתלונן מלמדת על עוצמתה הרבה של המכה.

הנאשם עצמו לא שלל את העובדה שנתן למתלונן אגרוף חזק (ראו דבריו בעמ' 197, שורה 19), גם כאשר ייחס את האגרוף לאחר (לרועי צעירי) טען שהלה "הרביץ לו חזק" (ת/ב עמ' 16 ש' 37-38).

נוכח האמור לעיל אין הנאשם חוסה תחת סייג ההגנה העצמית.

42. אין חולק על כך שמעשי הנאשם גרמו למתלונן "חבלה חמורה".

נשאלת השאלה: האם מעשיו של הנאשם מקימים את יסודות העבירה לפי סעיף 329 לחוק העונשין המיוחסת לו: "העושה אחת מאלה בכוונה להטיל באדם נכות או מום, או לגרום לו חבלה חמורה [...]:

(1) פוצע אדם או גורם לו חבלה חמורה, שלא כדין". כאמור לעיל, קרי: האם הוכחה "כוונה להטיל באדם נכות או מום, או לגרום לו חבלה חמורה". בהקשר קרוב.

בבוא בית המשפט לקבוע במקרים אחרים, הסקת "כוונה להמית" במקרה קטילה, נאמר כדלקמן:

בית משפט זה עמד פעמים רבות על היעדרם של כלים מתמטיים או נוסחאות אנליטיות מדויקות שבכוחם להכריע בשאלת קיומה של החלטה להמית עובר לביצוע מעשה קטלני [...]. כפי שנאמר לא אחת, ההחלטה להמית הינה יסוד נפשי פנימי טהור שמבחנו סובייקטיבי. בית המשפט אינו בוחן כליות ולב. אין ביכולתו להחזיר את מחוגי השעון לאחור ולדלות ממוחו של הנאשם את טיב מחשבותיו ותחושותיו עובר לביצוע המעשים בהם הואשם ובעת ביצועם [...].

בהיעדר אמצעי מדידה מדויקים, נעזר בית המשפט בכלים האובייקטיביים הנתונים בידיו ובניסיון החיים כדי לגבש אינדיקציות לקיומה או להיעדרה של כוונה והחלטה להמית. אינדיקציות אלו שאובות, בין היתר, מפעולותיו של הנאשם עובר, במהלך ולאחר מעשה ההמתה ומן החזקה כי אדם מתכוון לתוצאות הטבעיות הנובעות ממעשיו [...]. כך, ככל שהסיכון שיוצר הנאשם במעשהו לחיי הקורבן חמור יותר וודאי יותר, ישמש המעשה אינדיקציה לכוונה להביא למימוש [...]. במובן זה, דקירה, ואפילו אחת היא, עשויה להצביע על כוונת קטילה, במיוחד אם היא מכוונת לאיבר גוף חיוני ואם היא נעשית בעוצמה [...]. לצד זה, עשויה בריחתו של הנאשם מן הזירה לאחר האירוע, תוך שהוא נמנע מלסייע לקורבן או להזעיק עזרה, להצטייר כחוליה ברצף המעשים שנועדו להביא למותו של המנוח, ולספק אינדיקציה נוספת לקיומה של כוונה להמית [...].

"אינדיקציה" אמרנו, ולא "מסקנה". כך אמרנו ולא בכדי. אף שכל פעולה בנפרד יכולה לשמש אינדיקציה לקיומה או להיעדרה של כוונה, מסקנה בדבר כוונה להמית תילמד ממכלול הנסיבות המרכיבות את המערכת העובדתית, מן האינטראקציה בין כל נסיבה ונסיבה ומהשתלבותן של הנסיבות יחד לכדי תמונה שלמה. במרכז של כל מערכת עובדתית עומד נאשם סובייקטיבי אשר אינו מחויב לכלים האובייקטיביים המוחלים עליו אך מכוח התקיימותם במרבית המקרים [...]. כך, אף כי דקירה בעוצמה רבה באזור הלב תספק ברגיל סממן רב משקל לקיומה של כוונה להמית, יכולות נסיבותיו של מקרה אחר להצביע על כך שלא התגבשה מראש כוונה לפגוע בקורבן, או למצער לפגוע בו דווקא

באזור זה, או כי קיים ספק לגבי קיומה של כוונה כאמור [...]. אין לקבוע איפוא באופן קטגורי כי יסוד התנהגותי כזה או אחר משליך אוטומטית על היסוד הנפשי. קביעה מעין זו הייתה הופכת את הדין הפלילי לדין של אחריות מוחלטת באופן מעשי ומרוקנת מתוכן את עיקרון האשם [...].

[...] אף כי החלטה להמית עשויה להתגבש "כהרף עין" [...], הרצף המהיר של האירועים, סערת הרוחות ועוצמת הרגשות מעלים תהיות לגבי הפעלתו של שיקול דעת וגיוש החלטה עובר ואף צמוד למעשה ההמיתה [...]. כך היא הדקירה הבודדת שביצעה המערערת במנוח אשר בצוותא עם דבריה בחקירתה במסגרתם הכחישה כי רצתה להביא למותו, מעוררים ספק באשר לכוונתה לגרום לתוצאה הקטלנית [...]. כך היא גם התנהגותה לאחר המעשה, ובכלל זה קריאתה לעזרה וניסיונה להצילו [...]."

[...] "אמת הדבר, כמו בנוגע לעצם ביצוע העבירה, גם לגבי האינדיקציות המקלות, אין לדעת מה הניע את המערערת לפעול כשפעלה. כך, אין לדעת אם הימנעותה של המערערת מלהוסיף ולדקור את המנוח נבעה באמת מתוך בחירה, בהינתן האנשים הנוספים שהיו בסביבה בעת ביצוע המעשה. אין גם לדעת בוודאות אם ניסיונה להציל את המנוח ממוות נבע מרצון כן להצילו או מפחד מאימת הדין. ברי כי נסיבות המקרה מציבות אותו ברף העליון של עבירות הריגה, הנושק במאפייניו ובחומרתו לעבירת הרצח. עם זאת, ככל נאשם זכאית גם המערערת כי הספק הקיים בנוגע להחלטתה להמית את המנוח, יפעל לטובתה.

(ע"פ 9369/07 מיקל נ' מדינת ישראל, פסק-דין של כבוד השופטת ארבל [פורסם באר"ש, 16.2.2009; ההדגשה במקור])

לדידי, למרות מודעותו של הנאשם לאפשרות שתיגרם חבלה חמורה למתלון (כפי שיפורט בהמשך), בחינתו של מכלול האירועים והראיות אינה מלמדת בהכרח על כוונה של הנאשם שהמעשים יסבו פגיעה כה קשה כ"תוצאה טבעית" שלהם (ראו ע"פ 288/78 איזדמיר נ' מדינת ישראל, פ"ד לד(2) 200 [1979]).

עם הגיעו לכיכר נהג הנאשם ריסון. כך בעת שדיבר עם ולדיסלב ויורי ואף בעת שאחיותיו של המתלון תקפו אותו ואת אחותו. רק כאשר הצטרף המתלון ותקף אותו, הוא הגיב בהפעלת כוח.

הנאשם הדגים בלוח הצילומים ת/49 את מנח המפתח בין אצבעותיו, ואינני מקבלת טענתו כי החוקר אמר לו כך להחזיק את המפתח.

פעולותיו האלימות של הנאשם הסתכמו במכה היחידה שהפנה אל ראשו של המתלון, והוא נמנע מפגיעה נוספת בו בלי שניתן כל הסבר בדבר מניע חיצוני לכך.

יתירה מזאת, הנאשם הביע הפתעה לאחר מעשה התקיפה מכך שאחד המפתחות חדר לראש המתלון, ובאין כל אינדיקטור למודעות קודמת למנח המדויק של הצרור אשר החזיק בידו, הדבר מעלה לפחות ספק אם תיכנן להשתמש בו באופן האמור. לאחר מעשה, משהתרחק מהזירה, ניסה הנאשם פעמים רבות להתקשר עם ע' צ' ולברר את מצבו של המתלון, בין השאר, מתוך דאגה לשלומו. אכן אין לחדד כי העדויות השונות מצביעות על כך שהנאשם היה ער לתוצאות המעשים סמוך לביצועם, אך אין בזה כדי ללמד מיניה וביה על הלך רוחו בשעת מעשה. בדברים הללו סגי כדי לבסס קיומו של ספק באשר ליסוד הכוונה ולזכות את הנאשם מהעבירה המיוחסת לו.

43. עם זאת עולה מנסיבות האירועים כי מעשי הנאשם מקיימים את יסודותיה של העבירה לפי סעיפים 333 ו-335(א)(1) לחוק העונשין, "החובל בחבלה חמורה שלא כדין" [...] [כשהוא] נושא נשק חם או קר [...]", שעל אודותיה נפסק:

(א) היסוד העובדתי של העבירה של חבלה חמורה הוא הרכיב ההתנהגותי - חבלה; היות החבלה שלא כדין - מהווה נסיבה. זהו המבנה הבסיסי של רוב העבירות בחוק העונשין. עם זאת, עבירה זו מיוחדת בכך שלצורך התקיימות היסוד העובדתי שלה נדרש כי כתוצאה מהרכיב ההתנהגותי (החבלה) תיגרם חבלה חמורה לקורבנו של מבצע העבירה - התוצאה שבלעדיה לא מתקיימת העבירה [...].

[...] סעיף זה מהווה למעשה נסיבה מחמירה של העבירה של חבלה חמורה. העבירה המחמירה מתקיימת כשהחבלה נגרמת על ידי נשק חם או קר. [...]

(ב) משום שלשון סעיף העבירה אינה דורשת יסוד נפשי של כוונה - היסוד הנפשי של עבירת החבלה החמורה הוא מחשבה פלילית [...]. נוכח העובדה שעל פי המובהר בס"ק (א) שלעיל מדובר בעבירת תוצאה - משמעות הדבר היא כי לצורך היסוד הנפשי האמור נדרשת מודעות להתנהגות ולנסיבות ומספיקה פזיזות ביחס לתוצאה. פזיזות מוגדרת בסעיף 20(א)(2) לחוק העונשין כך:

"פזיזות שבאחת מאלה:

(א) אדישות - בשווין נפש לאפשרות גרימת התוצאות האמורות;

(ב) קלות דעת - בנטילת סיכון בלתי סביר לאפשרות גרימת התוצאות

האמורות, מתוך תקווה להצליח למנען."

כלומר היסוד הנפשי הנדרש להתקיימות העבירה הוא מודעות לרכיב ההתנהגותי ופזיזות (קרי - אדישות, או קלות דעת) כלפי התרחשות התוצאה בעקבות הרכיב ההתנהגותי [...].

"... יש לציין כי כדי שניתן יהיה להרשיע את המערער בעבירה של חבלה חמורה על המערער לחבול, שלא כדין באחר ולגרם לו חבלה חמורה. כמו כן, עליו להיות מודע לכך שהוא חובל בו, לכך שהחבלה אינה כדין ועליו להיות פזיז - קרי, לכל הפחות קל דעת ביחס לאפשרות גרימת החבלה כתוצאה מהתנהגותו."

(ע"פ 3729/12 דאווית נ' מדינת ישראל, פסקה 10 לפסק-

דינו של כבוד השופט חנן מלצר [פורסם במאגרים,

;24.2.2014]

44. במקרה שלפני היה הנאשם מודע הן להתנהגותו הן לנסיבות, לרבות הימצאותם של המפתחות בידו, והאפשרות שיעצימו את הפגיעה, באופן שיביא לכדי "חבלה חמורה" אם יופנו קצותיהם כלפי ראשו של המתלונן (וזאת, כפי שנאמר לעיל, בהתחשב בכך שלא הוכח כי ידע מהו המנח המדויק של המפתח בעת המכה).

45. האם יש לראות במפתח שנעשה בו שימוש - "נשק קר" ואז עפ"י ס' 335(א)(1) - דינו כפל העונש הקבוע לעבירה.

עפ"י ההלכה הפסוקה "נשק" אינו רק כלי שיועד לכך מלכתחילה להוות נשק, אלא גם כלי או חפץ שנוצר לשימוש תמים עלול להיחשב נשק אם בפועל נעשה בו שימוש כזה. ניסיון החיים והשכל הישר מלמדים שמעשי אלימות המבוצעים תוך

שימוש באמצעי נוסף לאיברי הגוף הינם ככלל בעלי פוטנציאל לגרימת פגיעה קשה.

על מנת שכלי ייחשב "נשק קר" אין חובה כי ישמש ברגיל לביצועם של מעשי אלימות דווקא (ע"פ 194/94 מדינת ישראל נ' בסנו [פורסם במאגרים, 14.6.1995]; ע"פ 187/76 מדינת ישראל נ' אסרף, פ"ד לא(1) 150 [1976]).

בשים לב לכך שהעובדות המגבשות את העבירה דנן זהות במהותן למפורטות בכתב האישום שהוגש נגדו, ובהביאי בחשבון את התאמתן לקו ההגנה שנקטה ההגנה לבסוף, את עיקרי דבריו של הנאשם בעדותו, אני קובעת כי לא נמנעה מהנאשם הזדמנות סבירה להתגונן כאמור בסעיף 184 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982.

46. באת-כוח הנאשם העלתה בסוף דבריה טענת הגנה מן הצדק, שלפיה בחירת גורמי התביעה לפתוח בהליכים פליליים נגד הנאשם, אך לא נגד המתלונן, אחיותיו ומעורבים נוספים באירוע, מצדיקה את זיכוי של מרשק. בהקשר זה הורה בית המשפט העליון:

[...] "לשם העלאת טענה בדבר 'הגנה מן הצדק', הנשענת על טענה לאכיפה ברגנית, יהיה על הטוען להראות [בראש ובראשונה כי מדובר בהבחנה בין מי שהדמיון ביניהם רלוונטי לעניין, במובן זה שהוא מצדיק התייחסות דומה בשאלת הגשתו של כתב אישום. בשלב השני יהא על הטוען להראות כי בבסיס ההבחנה ניצב מניע פסול, [...] אם בדמות שרירותיות, התחשבות בשיקולים שאינם מן העניין, או חלילה שקילת שיקולים שאינם ראויים. מטבע הדברים מדובר בשני שלבים השלובים זה בזה, ואשר רב המשותף להם. הנטל להוכיחם, שאיננו פשוט כלל וכלל, מוטל על הנאשם, באשר הפרקליטות, ככל רשות מינהלית, נהנית מהחזקה לפיה פעולותיה נעשות כדין" [...].

(ע"פ 3215/07 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 37 לפסק-דין של

כבוד השופט סלים ג'ובראן והאסמכתאות שם [פורסם במאגרים,

4.8.2008]; כן ראו ע"פ 8204/14 זלום נ' מדינת ישראל, פסקה

23 לפסק-דין של כבוד השופט אורי שהם והאסמכתאות שם

[פורסם במאגרים, 15.4.2015] [להלן: פרשת זלום])

47. המאשימה נתנה את הדעת בטיעוניה על הנושא האמור, וציינה סדרת שיקולים הנוגעים גם למהות המעשים, גם לגילם של המעורבים ולעברם הפלילי, וגם לראיות שעמדו לרשותה לצורך הוכחתן של עובדות האירוע. כך גם החליטה התביעה שלא להעמיד לדין את אחותו של הנאשם נ' ק', אף שניתן להעלות תמיהות באשר לאמירות מסוימות (כגון שאין לדעת אם אחיותיו של הנאשם השתמשו באלה, על-אף העדויות שפורטו לעיל בנושא זה, או שהפוטנציאל לפגיעה קשה בגופו של אדם במכה קשה באמצעות קסדה נמוך מהגלום בדקירה במפתח) אין מדובר במניע פסול או בשרירות, אשר אין מנוס מזיכוי הנאשם בגינם. וכפי שהוטעם בפרשת זלום,

"[...] לצורך הוכחת טענה לאכיפה בררנית, מן ההכרח להציג תשתית עובדתית מבוססת (ראו, לעניין זה, ע"מ 1786/12 ג'ולאני נ' מדינת ישראל (20.11.2013); ע"פ 3517/11 שמשון נ' מדינת ישראל (6.3.2013); והשוו: עניין פרץ [ע"פ 6328/12 מדינת ישראל נ' פרץ «פורסם באר"ש, 10.9.2013»]; מיכל טמיר אכיפה סלקטיבית 373, 415-417 (2008)). גם בנסיבות אלה, ביטול כתב האישום, עקב קבלת טענה בדבר אכיפה בררנית, שמור למקרים חריגים מאוד, בהם לא ניתן לרפא את הפגם באמצעים מתונים יותר (ע"פ 2375/12 מזרחי נ' מדינת ישראל (6.8.2013); ע"פ 7376/10 נובק נ' היועץ המשפטי לממשלה (16.5.2011); ע"פ 5672/05 טגר נ' מדינת ישראל (21.10.2007); עניין בורוביץ [ע"פ 4855/02 מדינת ישראל נ' בורוביץ, פ"ד נט(6) 776 «2005»], (807).

סוף דבר

48. לאור כל המקובץ לעיל, אני מזכה את הנאשם מביצוע עבירה של חבלה בכוונה מחמירה לפי סעיף 329(א)(1) לחוק העונשין, ואני מרשיעה אותו בביצוע עבירה לפי סעיפים 333 ו-335(א)(1) לחוק העונשין.

ניתנה היום, ג' בכסלו תשע"ו, 15/11/2015, במעמד הצדדים.

יהודית אמסטרדם, שופטת